

Õiguskantsler

Rasmus Vesiloo
juhatuse esimees
SA PJV Hooldusravi
info@haigla.ee

Teie nr

Meie 27.02.2014 nr 7-9/140101/1400936

Ettepanekud põhiõiguste paremaks kaitseks

Austatud Rasmus Vesiloo

Pöördun Teie poole seoses õiguskantsleri 10.10.2013 SA PJV Hooldusravi hooldusravi osakonna etteteatamata kontrolliga. Täpsemalt soovin Teile teada anda kontrolli tulemustest.

Esmalt soovin aga veel kord tänada SA PJV Hooldusravi töötajaid õiguskantsleri nõunikele kontrollkäigul osutatud igakülge abi eest. Vabandan ühtlasi, et minu tagasiside kontrollkäigule on sedavõrd pikalt viibinud.

Kontrollkäigul selgus, et SA-s PJV Hooldusravi esinesid mõned puudused. Täheldatud olulisemaid puudusi ja oma ettepanekuid nende kõrvaldamiseks käsitlen täpsemalt käesolevale kirjale lisatud kontrollkäigu kokkuvõttes. Märgin selgituseks, et õiguskantsleri nõunikud ei kontrollinud kogu SA PJV Hooldusravi tegevust, mistõttu puudutavad minu tähelepanekud vaid teatud aspekte.

Toon siinkohal lühidalt välja ka puudujäägid, millele õiguskantsler soovib tähelepanu juhtida:

- 1) esineb oht hooldusraviteenuse patsientide vabaduspõhiõiguse alusetuks piiramiseks;
- 2) hooldusraviteenusel viibivate patsientide ravidokumentides ei kajastunud teenuse osutamiseks nõusoleku saamine;
- 3) patsientidel võib olla juurdepääs ravimitele;
- 4) haiglas ei pruukinud olla tagatud patsientide terviseandmete piisav kaitse;
- 5) haiglas võib esineda probleeme ravimite manustamise otsustamisega;
- 6) haiglas võib esineda probleeme inimväärse kohtlemise tagamisega.

Nimetatud puudujääkidest tulenevalt ja soovides parandada isikute põhiõiguste ja -vabaduste kaitset SA-s PJV Hooldusravi, teen Teile järgnevad ettepanekud:

- 1) lõpetada osakonnas selliste palatiuste süsteemide kasutamine, mis võivad ohustada patsientide vabaduspõhiõigust ning tagada, et osakonna palatiuksi oleks patsientidel võimalik alati seestpoolt avada;
- 2) selgitada hooldusravi osakonna töötajatele, et hooldusraviteenusel viibivate patsientide kinnisidumine ei ole lubatud ka juhul, kui selleks on andnud nõusoleku patsiendi lähedased või tema eestkostja;
- 3) kaaluda hooldusravi osakonna töötajate koolitamist patsiendi kinnisidumise vajaduse ennetamise ja kinnisidumisele alternatiivsete meetmete rakendamise teemadel;
- 4) tagada, et hooldusraviteenusele saabuvatelt patsientidelt või nende seaduslikelt esindajatelt küsitaks alati kohane nõusolek hooldusraviteenuse osutamiseks ja see kirjalikult fikseeritaks;
- 5) selgitada poolt- ja vastuväiteid vastutustundeliselt kaaluma võimetu sisuliselt piiratud teovõimega patsientide puhul neile endile (kui patsiendi seisund seda võimaldab), nende lähedastele või kohalikule omavalitsusele, et viivitamatu teenuse osutamise vajaduse puudumisel tuleb enne hooldusraviteenuse osutama asumist patsiendile määrata kohtul seaduslik esindaja, kes saaks patsiendi asemel anda teenuse osutamiseks kohase nõusoleku;
- 6) selgitada igakordselt välja, kas kohus on patsiendi seaduslikule esindajale andnud õiguse otsustada tervishoiuteenuse osutamine patsiendi eest;
- 7) tagada, et patsiendi ravidokumentides fikseeritaks selgitus, miks hooldusraviteenuse osutaja leidis, et patsient on otsusevõimetu või piiratud teovõimega patsient ei ole võimeline hooldusraviteenuse osutamise poolt- ja vastuväiteid vastutustundeliselt kaaluma;
- 8) tagada, et patsientidel ja teistel kõrvalistel isikutel puuduks omavoliline juurdepääs ravimite säilitamise ruumis olevatele ravimitele;
- 9) tagada, et haiglas teevad patsientidele ravimite manustamise ja muid hooldusraviteenust puudutavaid otsuseid tervishoiutöötajad omandatud eriala piirides, hinnates vajadusel patsiendi seisundit isiklikult ja vahetult;
- 10) tagada, et olukorras, kus arst on volitanud mõnd teist arsti pädevuseta tervishoiutöötajat taolist ravimit patsiendile manustama, säiliks tõhus ja reaalne võimalus tagantjärele kontrollida arsti pädevuseta tervishoiutöötaja tegevust;
- 11) tagada, et osakonnas hooldusravil viibivatele patsientidele oleks tagatud igas olukorras nende inimväärne kohtlemine. Selleks soovib õiguskantsler eelkõige:
 - tagada haiglas olevate dementsete patsientide tegevuse ja liikumise järele efektiivne valve;
 - parandada haiglas patsientide nende erinevaid vajadusi (liikumispiiranguid, vaimset seisundit jm) arvestavatesse tegevustesse kaasamist, sh motiveerida patsiente senisest enam tegevustes osalema;
 - muuta haiglas patsientidega suhtlemist, sh selgitada töötajatele vajadust patsientidele rääkida neid puudutavatest küsimustest ning asjaolu, et patsientide vaimne väärkohtlemine (solvamine, mõnitamine, alandamine jne) ei ole lubatud;
 - tagada patsientidele inimväärset söömis- ja pesemistingimused;
 - võimaldada patsientidel, kelle tervislik seisund seda võimaldab, üksi või koos töötajaga värskes õhus viibimist. Värske õhu kätte võiks viia ka lamajaid haigeid, kui nende tervislik seisund seda võimaldab ning see ei nõua haiglalt ebamõistlikke jõupingutusi.

Ootan Teilt võimalusel tagasisidet minu ettepanekute ja soovitude täitmise osas **21. märtsiks 2014.**

Soovin, et meie hea koostöö isikute põhiõiguste ja -vabaduste tagamisel sama meeldivas vormis ikka jätkuks.

Austusega

/allkirjastatud digitaalselt/

Nele Parrest
õiguskantsleri asetäitja-nõunik
õiguskantsleri volitusel

Lisa: kontrollkäigu kokkuvõte